

J **Vi snakkes**

Reint vann - en selvfølge i Norge. Fasteaksjonen i år vil bringe reint vann til flere

om bl.a.:

***Are you a
Christian
side 2***

***Penger er
ikke alt, men..
side 3***

***Sykehusprest
side 4***

***Apokryfer
m.m. side 6***

***Allehelgensdag
side 7***

Vann side 8

***Prat og øl
med Thore
side 10***

***Frigjørings-
teologi
side 14***

***Nytt fra heia
side 16***

Kirkeblad for Kragerø, Skåtøy og Levangsheia. Nr 1 - 2002

Fulldistribusjon

"Are you a Christian?"

andakten

• Harald Magnus Monsen

Fastetid – forberedelse til påskehøytiden. Tid til å spørre seg selv: Hva betyr Jesus for meg?

En kjent norsk teolog var på reise i Tyrkia for en tid siden. Da han ankom flyplassen i Ankara, ble han stående bak en meget korrekt antrukket norsk forretningsmann i køen foran passkontrollen.

Da det ble nordmannens tur, spurte kontrolløren:

«Are you a Christian?»

Den norske forretningsmannen ble totalt forfjanset og fikk bare fram noen uartikulerte lyder.

Den Tyrkiske passkontrolløren prøvde seg igjen:

«Oh, you are a Muslim, then?»

Da fikk nordmannen straks talens bruk tilbake og svarte indignert:

«No! Of course I am a Christian!»

Vi nordmenn slenger ikke Guds navn rundt oss i tide og utide, og skulle vi driste oss til å kalle oss

kristne, er det etter nøye overveielser og dyp overbevisning.

Av og til er jeg faktisk ganske glad for denne særnorske tradisjonen, for eksempel når jeg ser hvordan kristen-navnet lett blir misbrukt i amerikanske valgkamper.

Men som regel føles det forstemmende at mange nordmenn er så lite bevisst på hvilken uvurderlig skatt vi har fått gjennom det kristne budskapet!

Mens muslimer, hinduer og Budhister er stolte av sin tro, skvetter nordmenn til når det spørres om Jesus. Hvorfor ikke vise at vi er glade og takknemlige for at vi kjenner til de gode nyhetene om Gud som elsket verden så høyt at han ga sin sønn..?

Jeg tror de som har sett seg litt om i verden, og vet hva andre religioner og kulturer står for, får et nytt perspektiv på sin egen bakgrunn, akkurat som den norske forretningsmannen i Tyrkia:

«Of course I am a Christian!»

Hva ville du svart hvis du fikk spørsmålet? Les Rom.10,9-13

Penger er ikke alt, men alt for mye

Det er ikke sjelden at nyrrike eller gammelrike lar seg intervjuet i aviser og andre media. Og gjennomgående heter det at penger ikke betyr noe for dem. Det er lysten til å lykkes med noe som er drivkraft for det de gjør, enten det nå er å bygge fabrikker, hoteller eller tjene på andres ulykke på børsen. Sjøl om vi er opplært til å ta alt i beste mening og tro på det folk sier til de har bevist det motsatte, har vi aldri helt greidd å ta dem på alvor. Heller ikke har deres luksusunvesteringer og livsvaner gjort det lettere å tro på dem. Og om noen pirker litt i overflata av det uegennyttige skallet, så kommer det forurettet og kjapt: "Det er ikke forbudt å tjene penger i dette landet".

På en måte har det derfor vært befriende å høre en av de nyrrike uttale til en av distriktsavisene at han ikke investerer for å skaffe arbeidsplasser eller andre fordeler der han gjør det, han er bare interessert i å tjene penger. Samme hvor kvalmende en slik holdning kan være, er utsagnet lysende ærlig.

Våre idrettsstjerner er våre siste nyrrike. De er som regel ærlige nok til å si at de vil sikre sin egen framtid den dagen toppresultatene uteblir. Det sørgelige er at idret-

ten som gjør en kjempeinnsats for barn og ungdom, bare får småpenger til disse formålene, mens millioner satses for å skape flere rikinger. Idrettslederne på toppplan er temmelig naive når de vil ha oss til å tro at dersom det ikke satses på toppnivået, vil breddeidretten lide. Derfor svarte jeg blankt nei da Fotballforbundet ringte og ba om støtte til barneidrett mens de brukte millioner på landslaget. Derimot støtter jeg gjerne lokale idrettsledere som ber om penger.

Heller ikke humanitære organisasjoner unngår å kaste seg på pengegaloppen. En rekke av dem forsøker å tjene penger på folks spillegalskap, enten det nå er spilleautomater som vi daglig snubler over i handelssentra, eller pengespill døgnnet rundt på internett som er det siste nye. Sjøl om myndighetene setter aldersgrense på 18 år for å spille, er det åpenbart lite kontroll, og det blir i avisene gjengitt mange tilfeller der mindreårige skaffer seg spillepenger på uærlig vis. Samtidig hevder fagfolk at spillegalskap også hos voksne krever store ressurser til behandling. Det er derfor prisverdig at noen av organisasjonene har sagt at de ikke vil låne ut navnet sitt for å få disse spillepengene. Så vidt jeg har sett gjelder det Redd barna og Kirkens nødhjelp og sikkert noen flere. Poenget mitt er at alle de organisasjonen som holder sin sti rein, fortjener vår støtte, og ikke de andre. Derfor er dette en oppfordring om å holde lommeboka lukket for innsamlinger fra automatsugerne. Der som mange nok slutter opp om det, kan de kanskje innse alvoret med det de gjør.

Sykehuspresten

•Knut Sagatun

Harald Gulstad har nå vært ca. 2 mnd. i halv stilling som sykehusprest ved Kragerø Sykehus. Den andre delen er han prostiprest i Bamble, med et særlig ansvar for Hellekirken. Det har ikke tidligere vært slik stilling ved Kragerø Sykehus, og Kirkebladet var nysgjerrig på hva Harald hadde erfart i denne oppstartingstida, og dessuten ønskervi å gjøre leserne oppmerksom på dette nye tilbudet ved lokalsykehuset vårt.

- *Hvordan er det å arbeide i et sykehusmiljø sammenlignet med "det kirkelige landskap"?*

- spennende. I en menighet er presten på en måte vant til å være nokså sentral i det han deltar i, og vel kjent i miljøet. På sykehuset er man en del av et team, hvor det kan være nyttig for en prest å erfare en annen rolle enn den han er vant til.

Det er jo mye nytt å gjøre seg kjent med, den medisinske terminologien, rutinene på et sykehus, hvordan de andre yrkesgruppene arbeider, samspillet dem imellom osv.

Den øvrige betjeningen har jo ikke vært vant med å ha en prest mellom seg, og det har vært svært godt å møte velviljen fra deres side, ovenfor en som på flere måter er ny i miljøet.

- *Tar du sjøl direkte kontakt med pasientene – eller er det mer via andre?*

- Jeg mener det er viktig å være synlig på

avdelingen, å være tilstede i miljøet, samtidig som jeg legger vekt på å vise en viss tilbakeholdenhet.

Pasienten må sjølsagt velge fritt om det naturlig for han å ha med presten å gjøre. Man har sjøråderetten selv om en "ligger i en seng".

På mange måter er det den øvrige betjeningen som er mine ører og øyne. De kommer i første omgang nærmere inn på pasientene enn meg, og er til stede mange situasjoner, og døgnet rundt.

Som ny kan en kanskje bli noe offensiv, man vil liksom vise at det er behov for en. Da er det viktig å ha i mente at jeg er der for pasientens, deres pårørende, og betjeningens del – ikke for prestens eget behov.

- *Hva snakker pasientene med deg om?*

- Det varierer veldig. Selvsagt om hvorfor de er på sykehuset og hvordan sykdommen er. Noen forteller sin livshistorie, vi kan komme inn på de store livsspørsmåla, som meninga med livet, døden, om kjærlighet og vennskap, den religiøse dimensjonen.

- *Etterspør folk mer presten når de er syke?*

- Sykdom vekker mange slags reaksjoner, tanker og følelser, vi kommer på en måte i berøring med tilværelsens grenseland. Presten har naturlig i vår kristne kultur med slike spørsmål å gjøre, derfor er det nok mer vanlig med kontakt med presten når det røyner på.

- *Hva med de pårørende?*

- Sykehuspresten står også til disposisjon for de pårørende, det kan krevende å være i den sykes næreste krets. Man kan ta kontakt med meg på avdelingen, ringe meg og treffe meg til samtale på kontoret.

- *Følger du opp kontakten ut over sykehusperioden?*

- Nå har jeg jo vært så kort tid i dette arbeidet, og det er flere avgrensninger vi

må ta stilling til. Men i utgangspunktet er dette et tilbud som skal befinne seg på Kragerø Sykehus, og det er uklokt å engasjere seg som sykehusprest utover det. For øvrig kan vi finne en naturlig formidling til prester - eller andre – som ev. kan følge opp den kontakt vi har etablert.

Og så er det praktiske ved at det er en 50 % stilling. Det krever våken bruk av avtaleboka mi.

- *Hva slags reaksjoner har du fått på at det nå er tilbud om prest ved Kragerø Sykehus?*

- Til meg er det kommet bare positive reaksjoner, men jeg har selvsagt forståelse for og er oppmerksom på at noen synes det er rart. Jeg ser det slik at med den kristne kulturbakgrunn vi har i vårt land i dag er det naturlig med en sykehusprest som ivaretar de sidene ved tilværelsen som vi ovenfor har snakket om. Det gjelder selvsagt ikke for alle, men for svært mange.

- *Får du erfaringer som sykehusprest som er nyttige for det å være prest ellers?*

- I aller høyeste grad. Å ha møtt mennesker i vanskelige livssituasjoner kommer meg til nytte f. eks. når jeg skal utforme prekene, man kan aldri vite for mye om livets vekslende betingelser. For en prest er det viktig å vite hvor folk er for på en på god måte skal få formidlet Nåden.

Og som sagt er der veldig nyttig og hyggelig for meg å bli kjent med nye mennesker; arbeidskollegaer pasienter og pårørende. Som statskirke er vi jo en stor menighet, og det er godt for presten å delta også utover ”kjernemenigheten.”

Apokryfer og indre kilder

*Beskjeden forsøk
på en avklaring*

• **Halvor Halvorsen**

Vi som tilhører den noe eldre garde, har nok lagt merke til at det i vår levetid har skjedd store forandringer i fedrelandet når det gjelder tro og livssyn. Det er slutt på den tid da «gammeldags kristendom» var det selvfølgelig fundament for de fleste - og for samfunnet.

Våre nye landsmenn har tatt med seg sin tro hit - folk reiser verden rundt og får kjennskap til andre folks religioner stadig flere her hjemme har tatt farvel med all religiøs tro.

I de aller siste årene har vi riktignok merket en gryende interesse for livets dypeste spørsmål, men ofte slik at man plukker med seg litt her og litt der på livssynsmarkedet, og reiser sitt eget åndelige hus.

Hvordan skal vi som kristne møte denne utfordringen? Det er to grøfter vi må vokte oss for å falle i. Den første er å bare se det negative i dette. Det er kristen holdning å ha respekt for andre uansett

deres tro, og på flere områder bør vi kunne samarbeide med alle mennesker «av god vilje».

Den andre grøfta er kanskje vel så aktuell i dag: religionsblanding. Vi kan begynne å tenke at alt er like gyldig, og da blir snart alt likegyldig.

Noen sier at alle religioner egentlig handler om det samme innerst inne. Meget er forskjellig, men det er utenpå! For meg synes det å være omvendt. De fleste religioner har prester, bønner, hellige hus og seremonier. Det er når vi kommer til kjernen at vi merker forskjellene. For oss må det derfor være viktig å trenge inn mot sentrum i vår kristne tro, og så framholde dette så tydelig som vi makter.

Derfor er jeg så frimodig å kommentere noen av innleggene i «Vi snakkes» det siste året. En kan nok lure på om disse innleggene egentlig hører hjemme i et menighetsblad, men når noen har fått si A, må det være tillatt for andre å si B!

Det tas bl.a. utgangspunkt i de såkalte apokryfer, dvs. forskjellige skrifter som ble til ved begynnelsen av vår tidsregning, men som kirken ikke tok med i den skriftsamling vi kaller Det nye testamente. Dette er velkjente saker for alle som har satt seg litt inn i urkristendommens historie, og vi må være takknemlige for den unge kirkens åndelige klarsyn, når den ikke tok apokryfene med i sin «kanon», dvs. sin rettesnor for liv og lære. Dette på grunn av deres uklare opphav, i motsetning til bøkene i vårt Nye Testamente, som bygger på øyenvitnenes beretninger og de fullmakter Jesus gav sine disipler. Men også fordi

apokryfene inneholder stoff som på viktige punkter motsier det nytestamentlige vitnesbyrd.

Tiden da den kristne kirke ble til, var preget av et utall forskjellige åndsstrømninger.

Bl.a. var det sterke påvirkninger fra Østens religioner, ikke minst i den retningen vi kaller gnostisismen, og som kirken forstod ville være ødeleggende for kristendommen og derfor bekjempet med styrke.

I gnostisismen ligger muligheten til «frelse» i mennesket selv, og veien går gjennom å vinne kunnskap og innsikt. Ikke så underlig at slike tanker er blitt populære i våre dager!

De fleste av dette blads lesere ser nok at en slik lære kommer i total konflikt med vår jødiskkristne åpenbaring i Bibelen.

Allehelgensdag i Støle kirke

• Elen Bjørkkjær

Vi som ble innbudt til Gudstjeneste Allehelgensdag i Støle kirke, vil takke Leif Westermoen og alle ansatte i kirken for en fin minnestund.

Det ble en god opplevelse, selv om vi egentlig hadde gruet oss til å gå til kirken denne dagen. Noen av oss vil vel helst skyve tankene vekk fra sorg og savn etter en kjær som er borte, men egentlig har vi jo så uendelig mye å takke for på Allehelgensdag, takke for alle dem som gikk foran og viste oss veien, takke mange av våre medmennesker for omsorg, trøst og kjærlighet.

Sangen, som er skrevet av Liv Nordhaug, forteller litt om hva vi kan takke for.

Takk, Gud, for alle jeg har møtt

Takk, Gud, for alle jeg har møtt som ledet meg til deg, for dem som alt før jeg ble født så trofast bad for meg.

Takk, Gud, for alle som har talt til meg om ordet ditt, som lærte meg om rett og galt og om hva du har gitt.

Jeg takker deg for mor og far, for lærer og for venn om hjalp meg da jeg trengte svar, så jeg ble trygg igjen.

Takk for de mange jeg fikk se som glade tjente deg. Takk for at de også tok meg med og viste meg din vei.

Så hjelp meg, Gud, å bære frem min arv i liv og ord. Med takk til deg og alle dem som gav meg kurs og spor.

Forsoning ved vannkranene

Norske menigheter gjør en felles innsats for å gi østafrikanerne tilgang på vann

Inger Synnøve Bredesen

- For oss er tilgangen på rent vann et problem. Hjelper dere oss med å skaffe rent vann får vi ikke bare liv, men også fred, sier biskop John K. Rucyahana i den Den Episkopale Kirken i Rwanda, - en av Kirkens Nødhjelps samarbeidspartnere i landet.

I oktober var han tilstede ved åpningen av en ny vannkiosk i Rhuengeri, nord-øst i Rwanda. I dette området bor det svært mange flyktninger. Mange herfra ble drept under folkemordet i 1994, og området har i lang tid vært preget av fattigdom og mistro mellom folkegruppene. I tillegg sliter mange med sykdom som følge av det ofte helseskadelige overflatevannet.

Vårt vann

Men nå er en ny vannkiosk klar, - det vil si en spring med rent vann fraktet dit gjennom rør fra rene kilder et godt stykke unna. På veien har vannet passert et renseanlegg. Kirkens Nødhjelp støtter den lokale kirken i arbeidet med å skaffe slike vannkiosker.

- Men vannet er *vårt*! Like mye som det er vårt ansvar å hjelpe hverandre. Vi må reparere vannkranene når de går i stykker og sørge for at det kommer alle til gode, sier Rucyahana til folket som står samlet rundt ham. - Ha tillit til dere selv, dette klarer vi når vi står samlet, fortsetter han.

Og folk lytter når han snakker. Landsbyens innbyggere står samlet, tett i tett. Tre nye vannkraner skal åpnes for første gang og mange gule vannkanner er stilt opp i rekke og rad for å fylles.

- Når folk sammen bygger og vokter vannkilder, rør og kraner, møtes de på tvers av folkegrupper og en vanskelig fortid. Dette tror jeg over tid kan være med på å lege sår - også de etter folkemordet, sier biskopen.

Han har tro på at rwandeserne kan finne sin egen måte å oppnå forsoning på: - Jeg tror ikke vi trenger psykologer, men hverandres tillit for å klare dette. Vi er kommet et stykke på vei. Og et bevis på at vi klarer å samarbeide fikk vi jo ved vannkiosken i dag.

Krav til samarbeid

I Rwanda, i Øst-Afrika, og mange andre steder i verden hjelper Kirkens Nødhjelp lokalbefolkningen med å forbedre teknikker for bruk av overflatevann, grave grunne brønner, drille dype brønner og forbedre vannkvaliteten. Målet er å bedre vanntilgang og sanitærforhold, og samtidig hindre at mangel på rent vann i seg selv forsterker pågående konflikter.

I Rhuengeri i Rwanda, der folkemordet i 1994 har satt så tydelige spor, vokter hutuer, tutsier og batwaer vannkranene side om side. Dag og natt. Så viktig er det rene vannet at myndighetene har sendt

INNSAMLING TIL VANN I ØST-AFRIKA !

I Øst-Afrika lider 118 millioner mennesker under kronisk vannmangel. Mangel på vann fører også til konflikter og er derfor en dobbelt trussel for menneskers rett til liv. Kirkens Nødhjelps arbeid bidrar til at befolkningen selv kan etablere og opprettholde varige, livsviktige vannkilder

Ta godt imot bøssebærerene tirsdag 19. mars.

Du kan også gi kr. 100,- ved å ringe 820 43 033 eller benytte giro 110

inn soldater - med våpen i hånd - for å vokte vannet mot sabotasje fra geriljagrupeer som operer på grensen mot Kongo.

Fra Kirkens Nødhjelps side er også betingelsene klare, - det blir satt krav til dem som får støtte. Lokalbefolkningen må selv utføre arbeidet, og de må delta i vannkomiteer og selv påta seg ansvaret for forvaltning og vedlikehold. Alle etniske grupper i området må være med, og kvinner må være en naturlig del. Slik sett utgjør vannkomiteene et praktisk samarbeid om vann som forhåpentligvis fører folk sammen, slik biskop Rucyahaha sier.

Kirkens Nødhjelps krav til samarbeid er så grunnleggende at dersom det er en vannkilde og to folkegrupper i et område, støtter vi ikke boring av nye vannhull dersom folkegruppene har nok vann om de samarbeider om det ene. Uten slike krav risikerer vi at nye vannkilder fører til nye konflikter, ikke forsonende samarbeid og fred.

Brød for Verden 2002

Fram mot selve aksjonsdagen den 19. mars, vil en rekke menigheter i Den norske kirke og ulike frikirkesamfunn rette fokus mot Kirkens Nødhjelps arbeid for å bedre tilgangen til rent vann i Øst-Afrika. Gjennom aksjonen får menighetene mulighet til både å få mer informasjon om livsvilkårene til mennesker i sør, og vise sitt internasjonale engasjement i praksis.

Hvert år er rundt 30.000 konfirmanter - og stadig flere voksne - bøssebærere for Brød for Verden-aksjonen. I år blir de menighetene som deltar, også med i en vervekonkurranse: Alle menigheter som klarer å verve minst en voksen som bøssebærer eller sjåfør per konfirmant eller som er spesielt kreative og initiativrike under aksjonen - er med i trekningen om en gratis konsert med Bjørn Eidsvåg. Konserten vil bli holdt i den menigheten som vinner i løpet av uke 17. Kirkens Nødhjelp påtar seg alle kostnader og alt praktisk arbeid i forbindelse med konserten.

Tid for en prat og

• Lydia Drevland

Jeg finner ham øverst i Bekkedalen bak en av dørene som alle er like, bare navneskiltet stråler rødt og annerledes, **Thore Sveberg**. Det store skjegget fyller vinduet over døra og en buldrende bass roper kom inn! Jo, man har kommet på rett plass.

Opp noen trapper og man merker seg at her er ingenting som andre steder. Bilder i alle formater og farger lyser imot meg, kolører og uttrykk som kan konkurrere med selve vintersoldagen utenfor. Mange av dem hører med til Thores egen kunstsamling, men de fleste har han malt selv, ennå rykende ferske. Her kan man få frisket opp skjørtekanten om man ikke trår varlig.

- *Hvordan begynte så alt dette, spør man endelig nedsunket i en lenestol på øverste dekk der Thore allerede har skjenska i en kald øl.*

- Etter at jeg slutta å drikke i 77, måtte jeg fylle tomrommet.

Fikken vanvittig trang etter å se og kjøpe kunst. Dro land og strand rundt på utstillinger, også utenlands. Særlig var det Van Goghs malerier som slo rett inn. Var som en slags rus

dette også, vanedannende også den, men langt bedre, knegger Thore.

- *Men åssen kom du i gang sjøl da?*

Svaret kommer kontant og han viser meg det første bildet som han malte i mars 85. Nonfigurativt som mye av det andre, og vilikerfargene begge to. Jobba i Kristiansand og hadde hatt en tung periode etter skilsmisse og depresjon. Yngstejenta, som var på besøk, foreslo at vi skulle kjøpe maling og male sammen og så var jeg i gang.

en øl med Thore

Du skjønner, ingen ting er tilfeldig. Alt henger sammen, selv småting og tilsyne-

latende bagatel-
ler i livet har en mening, dersom vi er villige til å se det, legger han til. Vi skjønner ikke hvor svært dette livet er. Har hatt to døden- nær opplevelser. Da fikk jeg et glimt inn i den andre verdenen. Lyset, og steder der det var fullkomment. Jeg ville ikke tilbake, men jeg er nå her som du ser.

Har hatt mange oppgjør med **Han der oppe** både før og sida.

Et slit har det vært, med mange nedturer, men jeg er sta og egen. Livet har nok av feller å gå seg fast i. Hele tida kan vi trække feil. Vi må være ærlige. Vi må på

en måte gjøre oss fortjent til denne kontakten. Det skjer ikke over natta heller.

Mammon tar kverken på oss for tida. Jeg tenker ofte på barndommen, at vi hadde det bedre den gang, mindre penger, men mer kontakt i familien og med naboane som stakk innom og satt og skravla rundt kjøkkenbordet. Jeg mener vi levde bedre og gledene var enklere.

Noen sier at jeg stemmer rødt og lever blått.

Jeg ser på Thore der han sitter og minnes at han også deler med seg, pengebidrag, bilder og engasjement.

Frelsesarmeen er hjertebarnet mitt forteller han.

Jo, noe av janteloven oppleves nok her i byen også. Jeg velger å heve meg over den slags og trur på meg sjøl. Ja, det har gått bra for meg. Galleriet i Olso går greit og mange utstillinger landet over har gått over all forventning. Det er mye å takke Gud for. Uten malingen hadde jeg nok sitte innebura på en avdeling oppe i fjorden. Det er temmelig sikkert.

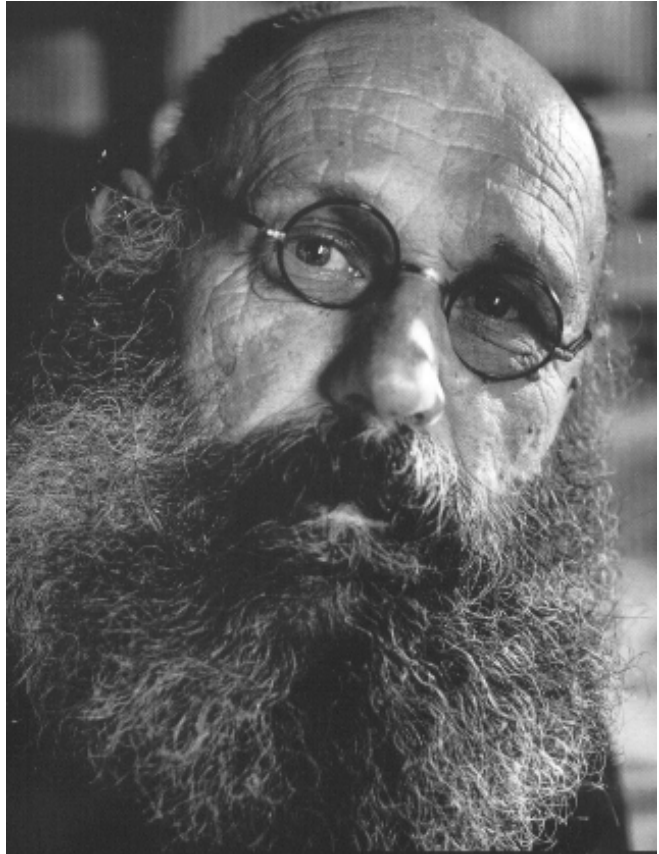
Jeg ser for meg Thore. Så glad i folk, så ofte på farten, med eller uten sykkel i gatene våre i snakk med nesten alle.

Kanskje det blir litt intenst med mennesker in-nimellom in-nrømmer han. Kan ikke stå der på torget bestandig heller. Planen nå er å bygge hus og atelier på Skåtøy og fløtte dit i løpet av året. Har prøvd det ett år før og det var bra. Det blir fint igjen å gå på knattane i surt vintervær og drømme om vår og roturer og fiskeing i trepråmmin. Jeg tror jeg trenger kontrastene, og så kan jeg jo bare ta en tur over fjorden når det passer meg

Se her, i dag har jeg malt et bilde: "Tidlig vår" heter det.

Jeg kikker ut på januarhimmelen og tenker at han har det greit som kan male abstrakt. Male sommeren om

vinteren og motsatt. Uavhengig av å stå og male og fryse seg blå i en kald snøskavl. Jeg må også tenke at denne mannen er privilegert. Er ubundet av klokke og tidspress. Har tid til å føle

og kjenne etter. Jeg nevner det, og han minner meg på at han har prøvd det andre også. Jobba som anleggsleder og lærer og vet hva det er å stresse i klokkesnøret

- *Hva er du stolt av? spør jeg så.*

- At jeg klarte å slutte å røyke, kommer det kjapt.

- *Hva er ellers viktig for deg?*

Naturen sier han med trøkk. Du vet jeg prøver å passe på treene her i byen. Vi kan ikke bare meie dem ned ser du. Det er en forbrytelse. Vi må bremse opp nå ellers ødelegger vi naturen og alt vi er satt til å forvalte. Og vi må gjøre noe for innbyggerane i kommunen, ikke for de få kapitalistane.

Nå sier jeg med Øverland:

Du skal ikke tåle så inderlig vel den urett som ikke rammer deg selv. Jeg roper med siste pust av min stemme du har ikke lov til å gå der og glemme.

*Hvor plasserer du Jesus? spør jeg og gløtter bort på et bilde henslengt i en av kassene foran meg. **Påskekos** står det og et kors ved sida.*

- Ja, det der var det ei dame som fikk se og lo så ho rista lenge av denne ironien. Ho hadde sjøl streva seg gjennom tunge depresjoner. Påska er liksom jula de tøffeste tidene i året. All kosen blir så uhyggelig hul og meningsløs i forhold til følelsene man kjenner inne i seg.

Er nok ikke så slavisk på det med Jesus og bibelen som mange av dere, men nåden trenger vi. Jeg går heller direkte på Gud. Det skjer noe hele tida, skjønner du og jeg ber ofte.

Noen vil nok reagere på dette røffe språket ditt, sier jeg og føler meg med ett litt snerpete. En del av disse glosene er ikke akkurat egnet for menighetsbladet.

- En må ta i ser du, ellers hører ikke folk etter, sier han da.

- *Kirka da, Thore, hva med den?*

- Det hender at jeg sniker meg inn og setter meg på bakerste benk. Jeg går dit for å finne en fred. Da ønsker jeg ikke å bli mast på med;" Sett deg nå fram, eller kom nå hit!" Meninga er sikkert god den, men jeg vil være i ro da.

- *Vi skal prøve å huske det, sier jeg og så tenker jeg i mitt stille sinn at andre igjen ville kritisert kirkefolk for å være stive og ikke-inkluderende. Dette er ikke lett.*

- Et tips til det nye menighetsrådet; Gjør kirka mer folkelig. Det er da levans folk som går der og.

Vi spikrer den.

Så er praten vår over og jeg takker for meg og den gode ingefærølen.

- Du får kjøpt den på Rimi, betror han meg. - Men nå er det tid for en runde på byen. Vi snakkas!!!

Snart ser vi han huske avgårde som en ruvende palett i våre smale smaug. Snart stopper han opp for en ny prat. Du hører han humrer og brummer noe bak skjegget. Til våren blir han 60. Det er bare **en** Tore. Byen vår ville være fattigere uten. Vi håper han blir urande gammel.

I Latin-Amerika – og i andre deler av verden - er det tradisjon for at deler av kirka har stilt seg på de fattiges side i den kampen de har vært nødt til å føre mot undertrykkelse og fornedrelse. Særlig har det vært tilfelle i andre halvdel av det hundreåret som vi nylig har lagt bak oss. Inspirert og ledet av sterke per-

soner, med fredsprisvinneren Helder Camara som den kanskje mest kjente, er det skapt en egen teologi - kalt *frigjøringsteologien*. Navnet har denne ”teologi-varianten” sjølv sagt fått fordi dens fremste mål er å sette folk fri fra blant annet fattigdom og utbytting.

Ved å ta Jesu ord om rettferdighet på dypeste alvor, har frigjøringsteologene gått aktivt inn i kampen som de fattige har ført for å bedre sine kår. Med fare for egne liv, har prester, pastorer og andre tilhengere av frigjøringsteologien konsekvent støtta den enorme majoriteten av lutfattige i deres kamp mot det styrtrike mindretallet som har styrt – og dels fortsatt styrer - i mange land – i kraft av penge- og militærmakt. Slik har frigjørings-teologene ikke bare realisert Jesu ord om nestekjærlighet, men også bidratt til å gi kristendommen legitimitet og gjort kirka til en naturlig og nød-

Om frigjørings- teologien

Jesus – den første revolusjonære?

• Olav A. Drevland

vendig del av livet og hverdagen for folk flest.

Til forskjell fra den teologien og den forkynnelsen som har vært toneangivende f.eks. i Europa – som stort sett har henvendt seg til troende og ikke-troende intellektuelle – vender frigjøringsteologien seg mot de lutfattige og under-

trykte, som aldri har vært i nærheten av noen akademisk utdanning. – For frigjøringsteologene er det viktig å ikke bare *preke* kristendom og teologi, men også å ”gjøre kristendom og teologi”, som de sjølve uttrykker det. Det vil si at de lever sammen med de fattige og undertrykte, og kjenner på kroppen hvordan de har det og hva de er opptatt av. Teologien og det som prekes vil da ta utgangspunkt i hvordan folk flest har det, og man vil snakke slik at det oppleves relevant for folk. - Teoretisert innebærer dette at ”aksjon skaper refleksjon, som så skaper ny aksjon”. Samla er det så tanken at alle aksjonene, - det totale aktive arbeidet -, skal føre til en omforming av samfunnet og til en nødvendig sosial revolusjon. I en del latin-amerikanske land har vi sett at det har utvikla seg slik, - i mange andre er veien fram mot rettferdighet fortsatt svært lang.

Når frigjøringsteologene forklarer hvorfor undertrykkninga i deres og andre land skjer, og når de trekker opp linjene for den frigjøringa som må komme, er det ingen tvil om at de bruker marxistiske tilnæringsmodeller; - de forstår samfunnet ut fra Marx' lære om bl.a.klasser og klassekamp. Samtidig er frigjøringsteologien en svært from bevegelse: I like stor grad som frigjøring fra undertrykkende økonomiske, sosiale og politiske vilkår, vektlegges begreper som "frigjøring fra synd" og "det nye livet i Kristus". Den frigjøringa som frigjøringsteologene preker og står for, er uløselig knytta til den gammel-testamentlige Exodus-tradisjonen: Guds folk blir løst fra slaveriet i Egypt og får lov til å reise hjem til det lovede land. Utvilsomt er det et mål i seg sjølv å bli befridd fra all undertrykking, men målsettinga for frigjøringsarbeidet har et videre siktepunkt: Det handler om være tilstede når Gud skaper noe helt nytt: Det mellom-amerikanske Kairos-dokumentet fra 1988 snakker om

"en nådens mulighet, en avgjørende time, en fortettet tid innenfor frelses-historiens horisont".

Det blir sagt om frigjøringsteologien at den er kontekstuell, dvs den er til bruk i en spesiell tid, under spesielle forhold, på spesielle steder. Den er *ikke* ment å være universell, til bruk i alle tider og på alle steder. Faren for at frigjøringsteologien skal miste kontakten med sine historiske røtter og sitt egentlige fundament, Bibelen, eksis-

terer da for denne typen teologi som for så mange andre retninger innafor kristendommen. Det er klart at den kan tippe over og bli til rein folkereligiøsitet, men det kan vel også den lutherske nasjonalkristendommen som vi lever innafor – med fare for blant annet herredømmeteologi lurende "bak hvert hjørne".

Vi som befinner oss på den materielt sett grønne grein i det rike Norge, kan ha grunn til å bekymres over deler av frigjøringsteologien. Hva med oss rike, er vi nærmest pr definisjon ekskludert fra å ha tilhørighet til den kristne tro, - lære og liv - ?

Sikkert er det under en hver omstendighet at når frigjøringsteologene bruker sitt uttrykk "*folket*", så tenkes det ikke uten videre på "deg og meg" – og slett ikke på "nasjonens folk".

"Folket" i frigjøringsteologien er *det nødstedte folket*, - og innafor den kategorien tilhører vel ikke vi rike i den vestlige verden ? - Ved ettertanke: jo, kanskje *vi* også er nødstedte – som ikke ser og som ikke gjør noe med den nøden, undertrykkninga og urettferdigheten som finnes i verden. Skal *vi* håpe på å ikke bli diskvalifisert av Jesu ord om at "det er ikke de friske som trenger legedom", må vi snarest både se og gjøre noe med de strukturene innafor verdenssamfunnet som skaper de uverdige forholdene som frigjøringsteologene vil fjerne.

I vårt land må kirka og de som forkynner se sitt ansvar for alle de nødstedte – hva enten de er det på den ene eller andre måten.....

Nytt fra heia

• Elen Bjørkkjær

Menighetskorene fra Helle, Sannidal og Levangsheia

var med på festgudstjeneste i Gjerstad kirke søndag 20. januar 2002. En fullsatt kirke var med og feiret 130 årsjubileum for

NMS misjonsforening i Gjerstad. Vi fikk også være med til Almestua der det var flere som fortalte om arbeidet for misjonen, hjemme og ute. Vi fikk høre mye nytt fra land som Kamerun, Madagaskar og Brasil.

Nytt menighetsråd er valgt

Signe-Liv Lundheim er valgt til ny leder etter Anders Daland. Vi tar en prat med henne i et annet nr. av menighetsbladet.

Levangsheia Normisjon

hadde møte hos Wenche Åsulfsen 17. januar. Dato og sted for vårens møter er satt opp. Vi samarbeider med misjonsforeningen i Kjølebrønd.

Søndagsskolen på Støle

ønsker alle barn på Levangsheia velkommen. Ved Juleavslutningen var vi 25 personer med stort og smått. Kunnskap om vår kristne arv er viktig å få med seg, mens vi er unge.

Det er lagt ned et betydelig arbeid

utenfor Støle kirke. Mange trær er hugget. Et oppryddingsarbeid må til så snart det blir vær til det.

Sofija = visdom

• **Elen Bjørkkjær**

May the new year be among the best in your life, skriver Sofija fra Latvia. Hun vil også gjerne dele dette vakre nyttårs-verset med oss fra Norge, som var på besøk i hennes hjemby, Liepaja.

When the song of the angels is stilled,
when the star in the sky is gone,
when the kings and the princes are home,
when the sheperds are back with their flock,
the work of Christmas begins:

To find the lost,
to heal the broken,
to feed the hungry,
to release the prisoners,
to rebuild the nations,
to bring peace among brothers,
to make music in the heart.

*Sofija sitter som nr. 2 fra høyre. Hun underviser ved Lær-
erhøyskolen i Liepaja, der vi fra Norga var på besøk*

Møtedatoer for Menighetsrådene

Kragerø

09.01, 08.02, 09.02., 06.03, 03.04, 02.05, 06.06

Levangsheia

09.01, 07.02, 07.03, 04.04, 02.05, 06.06

Skåtøy

10.01, 31.01, 21.02, 21.03, 25.04, 30.05, 13.06, 29.08, 26.09, 31.10, 28.11, 12.12

Møtedatoer for Kragerø kirkelige fellesråd

30.01, 10.04, 08.05, 12.06, 11.09, 09.10, 13.11, 11.12

**Kirkens
SOS**

35 52 70 90

Døpte

Kragerø

02.12 Salomon Wallmark Halvorsen
02.12 Fredrik Hansen
02.12 Sindre Furu Sæteren
27.01 Marthe Langeland
10.02 Frida Teigen Wiig
10.02 Mari Sjørdalen

Levangsheia

02.12 Victoria Linnea Gjernes
26.12 Amalie Bjørkkjær Valvik

Skåtøy

10.02 Jacob Skauen Kjær

Vi trenger deg som
bøssebærer i årets aksjon
tirsdag 19. mars

Ring menighetskontoret

Døde

Kragerø

- 12.11 Jan Aleksander Minde Mikkelsen
18.11 Ida Langkjær
21.11 Aslaug Rygh
27.11 Solveig Rolund
03.12 Arne Andersen
20.12 Rakel Janette Olsen
20.12 Inger Aaser, begravd Aldersund
krkg.
23.12 Arna Solveig Byholt Thorsen
25.12 Ragnhild Siqveland Wettre
26.12 Bjørn Gundersen
28.12 Iris Johannessen
02.01 Arne Olaf Thorsdal
05.01 Thora Marie Holtan
19.01 Leif Isaksen

Levangsheia

- 30.12 Rudolf Leonard Kristiansen, til-
hører pinsemenighet
26.01 Ragnar Bjørkkjær
27.01 Andrea Sørine Haslum

Skåtøy

- 17.12 Alf Nilsen, begravd Kragerø
22.01 Fernanda Norin, begravd Skåtøy
/ Kalstad

Kragerø menighetskontor

Rådhuset - 3770 Kragerø
Tlf. 35 98 62 00 - 35 98 63 61
Sokneprest Leif Westermoen
Tlf. privat 35 98 18 15
Kapellan Harald Monsen
Tlf. privat 35 98 17 49
Diakon Emly Strat
Tlf privat: 37 15 86 00

Kirkevergen

Rådhuset - 3770 Kragerø
Tlf 35 98 62 00 - 36 98 63 64
Kirkeverge Jon Arne Torp
Tlf. privat 35 98 21 22

Menighetsrådslederne

Kragerø: Rose-Mari Jørstad 35 98 08 67
Levangsheia: Signe Liv Lundheim 35987173
Skåtøy: Jonn Arvid Thorsen 35 99 13 57

Fellesrådets leder

Håkon Langlo 35 98 82 48

Vi snakkes

*Kirkeblad for Kragerø, Skåtøy og
Levangsheia*

Menighetskontoret
Rådhuset - 3770 Kragerø
Bank: 2655 55 76403

Redaksjonskomite

Olav Drevland 35 98 23 61
Halvor Halvorsen 35 98 83 68
Jonn Arvid Thorsen 35 99 13 57

**Ta ansvar for kirken
du hører til!**

Send leserinnlegg! Ring inn spørsmål
og meninger! Ring inn gode ideer.
Bestill intervju!

Andakts-
telefonen
35 98 12 85

17.02 – 1. søndag i faste

Støle kirke kl.11.00 Gudstjeneste. Laland. Ofring til Telemark søndags-skolekrets

Kragerø kirke kl.11.00 Gudstjeneste. Monsen. Dåp. Bok til 6 – åringer, (f.1996)

24.02 – 2. søndag i faste

Kragerø kirke kl.18.00 Kveldsgudstjeneste. Westermoen. Årsmøte.

Hellekirken kl.18.00 Kveldsgudstjeneste. Gulstad. Nattverd. Ofring til Hellekirken Årsfest. Menighetskoret.

03.03 – 3. søndag i faste

Støle kirke kl.11.00 Gudstjeneste. Westermoen. Nattverd. Menighetskoret. Ofring til Den norske Misjonsallianse

Kragerø kirke Ingen gudstjeneste.

10.03 – 4. søndag i faste

Kragerø kirke kl.11.00 Gudstjeneste. Westermoen. Nattverd.

Hellekirken kl.11.00. Gudstjeneste. Karlsen og Mathisen. Nattverd? Ofring til til Kirkens Nødhjelp. Menighetskoret.

Skåtøy kirke kl.18.00 Kveldsgudstjeneste. Westermoen. Nattverd

17.03 – Maria Budskapsdag

Kragerø kirke kl.11.00 Gudstjeneste. Monsen. Dåp.

Støle kirke kl.17.00 Menighetens årsfest. LBU- koret og Menighetsko-ret.

24.03 – Palmesøndag

Kragerø kirke kl.11.00 Familiegudstjeneste. Monsen. Dåp? Påske – CD deles ut til barn

Hellekirken kl.11.00 Familiegudstjeneste. Gulstad. Dåp? Ofring til Hellekirken. Kirkekaffe